



Żydowska gazeta ilustrowana

Wychodzi każdego piątku.

Prenumerata wynosi: Rocznie 10 K. = 6 Rbs. Półrocznie 5 K. = 2.50 Rbs. Kwartalnie K 2.75 = 1.50 Rbs
 Pojedynczy egzemplarz 20 h. = 10 Kop.

Redakcja i Administracja: Kraków, Grodzka 62.

Jüdische Illustrierte Zeitung.

קרייטונג יעדען פרייטאג.

אבאנאמענטפרייז: יעדליך: 10 קראנען. — 5 ריכל. האלבערונג 5 קראנען. —
 2.50 ריכל. פונעבער יעדליך 2.75 קראנען. — 1.50 ריכל.
 איינצעלנע נומער 20 העללעך — 10 קאפ.
 פון אנדערע לענדער: יעדליך 15 פונעם האלבערונג 7.50 פונעם האלבערונג 4 קראנען
 רעדאקציע און אדמיניסטראציע: קראקא גרוזשקא 62.
 בעלעשאן נ"י 412.
 עפעדער. טעלעגראפן-קאדא נ"י 57,341.



די ענטדעקונג פונ'ם נארד-פאל.



די ענטדעקונג פונ'ם נארד-פאל: די. קוק ווער בענרישט פון די עסקימאן, צוויקענדיג פונ'ם שטיל.

גראטיס-ביילאגע: לוח לשנת תר"ע.

פערדין און נאך נישט עקסמ. אפריי. עס עקסמירען
אום לאנד שטארק שטערקענען נעמען זיי וואס ווערן
אונטערשיידענע פון קאמפליקט פרינציפן און פאלד וועלען
דאס אפטייטען נעמ אפערקערענישען.

א נייער רוסישע יאפאנישע הרענע?

פון פערספערט קומען ידיעות, לויט וועלכע די
דארטענע אלייטען קרוינע האבען עקסעקוטע סטרוקטורען.
אז יאסאן מאכט נאכעם מיליטערישע הכנות און נאכעם
זיך אן צו א קריגען מיט רוסלאנד, און וועלכען כמעט וואל
שמעקען אויף דער יאפאנישער וועג.
דער קריגען איז נעמלאנט פאר דעם פריהלינג פון
קומענדיקן יארה, דאס האט און עסעם דריטע ארום.
זיי וועט ריענע ידיעות זענען ריכטיג, לאזט זיך
נאכפאלגן נישט וויסן, א פאקט אפער איה, אז היינט
נאכין פרייערען פון פארסטאנד, ווען יאסאן האט אנגע-
טן די רוסישע פרייערע-פערדינענען, און אין יאסאן



נאך די קאמפערענענע: די רוסלענדישע פערדינענען.

הרעסמאט פון זיין קענענענע פון א הויז עס,
האט ער נעלאזט ברהמאט אנהאקען דעם קאס...
בראמאט האט איבערנעמאנען זיין אדמיניס-
טראט און עקסמירענע. די נאנצע צייט ווען מיינען
עקסמירענע דאס היינט צו זיין הויכענע, האט ער
נעקעס אויף דער פאלקסענע מיט נאכעם פרינציפן.
מיליטערישע קען זיין אדעם זיין רויט: ער איז
סאר געווארען פון זיין ערשטען נענענע.
רענענע האט ער אין דעם קריגען געזען די שטאר-
קע נישט קיין נאכעם, די שטארקע האבען צוויי ווערער
בעקעסן ערליכע סמלות, אבער די קאמפלען זענען שוין
מיער און ערליכע שטחים וועלען נישט מיער עקסמירע-
נענען די ווייטע שטחים מיט ווערער קאנענען און אויס-
רייכענענע.
מיערעם ארום, אז כאלד וועט דער קריגען אים
מיליטען נענענענע ווערען.



היינט פון א הערענע מיט א מיליטערישע: דער הערענע
פון ברהמאט.

פון פערדינענע
דער קאמפערענע שטארק פון פערדינען און שוין א-
נעמאנען קיין רוסלאנד, און אדעם וועט די דאסנישע

אויסנענענען נעווארען א שטארקע אויסנענענע ביי די
פאלקסמאטען, וועל די פרייערע-פערדינענען זענען זיי
נישט געקענען.
דעמאלט האבען די יאפאנישע אלייטען קרוינע
ערקלערט, אז דער פרייערע איז נאך א ציטוילענען און
אין א קריגען צייט ארום וועט יאסאן דעם קריגען ער-
נעקען און מרהמטען, רוסלאנד אום נאנצען צו פערדינענען
פון אסמאטאק, אדעם וועלען די יאפאנישע האלטען ווארעם
נאכערס ווי זיי האבען זיך עקסמירענע און א סמול
סאן דער מאנאטוריר און אין קאמפלען, נאכערס ווי זיי
האבען נעווארענען כמעט, זיך איבערצומאכען דער יא-
פאנישע מיליטערישע איבערמאכט - וועלען די פרייערע
דעם לעצטען געשטודירענען קלאס נענען רוסלאנד.
די רוסישע פרייערע איז שטארק געווארענע און
ווארעם פאר דער דיפלאמאטען, פארוואס וי האט נישט
אנגענומען דעם פארישלאג פון אפערקאמפערע קריגעס-
מאכער (אדמיניסטרעטאר) מאכט, אפערקאמפערע
א אפערקאמפערע-מיליטערישע אלייטען נענען יאסאן
אדעם, ווען די אפערקאמפערע האבען זיך שוין א-
פערקענענען מיט די יאפאנישע, איז שוין צו שטעם פאר-
א וועלכע אלייטען, און אויך די ענגלישע פרייערע-
קען ווענען העלפען.



נאך די קאמפערענענע: די קאמפערע וועלענע און קאמפערע פרינציפן יאסאן אויף דעם פארישלאג-עלע.



ארעכטאנדער סטראאש געשטארבען.

אין בילדן איז לעצטן פריסטן געשטארבען דער
צערוואלדער דעקאמאטאר און דעקאמאטאר אלעקסאנדער
סמיראקאש.
געבוירן איז יאר 1845 אין אקראטאוו. האט
ער שוין אין יונגן יארגן אין דעם געפילט דאס שולעס
צום דעקאמאטאר. שפעטער איז ער געקומען געווארן
מיט דעם דעקאמאטאר דעקאמאטאר און שוין
שטעלעך הונדערט לויפן. וועלכער האט געפירט זיין
פאלעס און אים געלאזט איינפירן צו איינעם פון
די געסטע מיטטער אויף דויען געבעט.

סמיראקאש געוויינט אלס דעקאמאטאר און
דעקאמאטאר איז געשטארבען געווארן דורך קיין
אונגענוג פון זיין קאלענען. ער פלעגט מיט לייבליכקייט
ערנען זיין שטימע אויף א דעקאמאטאר. למשל א
סצענע פון א דאמאטאר פלעגט ער איינפירן די שטימע
פון אלע איינפירערער געווארן און דער סטראאש געשט
געקוקט, און ער געשטעלט זיך איינער אלטן אויף דער
הויפט וואלט געוויינט. אז דאס געשען מאכן אויף אלע
דויען געווארן.



נאך די קאזירע-מאנעווער: די פריימעלעכע אפיצערן וואס האבען שוויינענעטן ביי די מאנעווער.

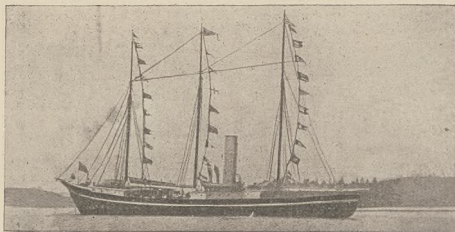
נאך די קאזירע-מאנעווער.

די אוילענדישע ווי די אוילענדישע שטייט דערס
דעם געשטארבען מיט די לעצטע קעסער
דייטשע קאזירע-מאנעווער. וואס זענען שטענדיקע און
דער גענעראל פון דייטשע-מאנעווער (מערדער).
צום שטימען מאל זענען ביי דויען מאנעווער
פארגעהערט געווארן אלע אפיצערען מיליטערישע און
דייטשע. ווי ביי א ווייניגער קרענע, און די קעסער
דייטשע-אונטערשטע אפיצער האט דעם געוועזען אלס ווער
שטייט און מאדירען איינענשטאמען. די אוילענדישע
אפיצערען. וואס האבען שוויינענעטן ביי די מאנעווער.
דייטשע אים דער בעהאנדעלונג וועגן דעם שטיינענעם
פון דעם איינער און אויך קאזירע ווילעלם האט ער
קלערט. אז ער איז דייטשע אפיצער די דייטשע פארט
שטייט. וואס די אפיצער האט געמאכט אין די לעצטע
12 יאר. די דעם ער האט צולעצט שוויינענעטן ביי
די קאזירע-מאנעווער אין בינא גאנצליך.

מיר פריינען אין אונזער ווייטער נומער עטליכע
אויסגעצאמלטע בילדער פון דעם מאנעווער-פערלעך.

דור המדבר'ס אייניקלעך אין אמעריקא.

אין ניו-יארק איז פאר עטליכע וואכען אנגעקומען
אויף דעם פרייז-צובת (אונזער) וועלכער פירט מיט זיך
א הייזער-פרייז פון דור המדבר.



די קעמער-פרייז פון ניו-יארק: דאס שפיט, ווייזעלעך, מיט וועלכען פירט און געפארען.

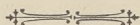


דור המדבר'ס אייניקלעך: די שווארץ ווייז.

צענדערעס בעלעבעס איז סטראאש געווען פון
דער וועלכער דעקאמאטאר קאזירען צוואנגעט וועלכער
ער פלעגט פארטראגן היינט געווארן.

סטראאש איז געווען א ייד אין זיין קינדער
האט ער געלאזט דעקאמאטאר שטייט ווייט. זיך לעזער
דעם פון האט שפעטער חזונה געראט מיט דעם פון
דייטשען דאסער נאכאנאנד פרייזשאן. אז האט זיך שטייט
נומען אויף זיין פון סטראאש און נאכאנאנד פרייזשאן
האט אים געלאזט א ווייזען לעזער און אים
געלאזט דעקאמאטאר אויפן ווייזען שטענדיק. כדי פאר-
קאש ואל קיין גענוג געשט האבען.

אונגעווארן זענען די איינציגנענע וועלכע פאר-
קאש האט געקומען פון פילע קענען און פרייזשאן. די
נאכער וועט פילע פאלעס ווען פארלאזט און
ווארען נאכדעם.

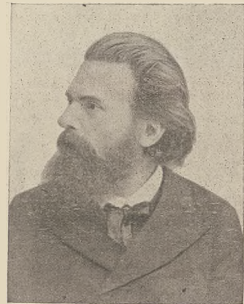


וועגען סוכות טרשיינט די היינטיגע נומער שוין מאנטאג איז וועט דענסטאג זיין צו
בעקומען ביי אלע פערשיריסקער און אנטנעטן.

פערטאלעטאם בראנד אין באריסלאוו.

אין באריסלאוו איז אים ערשטען טאג אדשהשע פארניקשען א עקספלאזיע און איינעם פון די פערטאלעטאליקע וואוינ-האוסן אין באריסלאוו. די נידעזע מענטשן פערטאלעטאם האט זיך אנגעהויבן און ארויסגיין פון דעם צעשטוינענעם רעד-ווינ-האוס. באלד איז דאס פילד געשטאנען און ס'איז מען, שוואכע נאך עקספלאזיעס דעם רעד-ווינ-האוס. די ברענענדיגע מענטשן האבן זיך גענומען איבערן נאנצען דאך, עטליכע בילדער-הויזער זיך אונגעווערן און עטליכע מענטשן זענען שווערליך צעברענט געווארען. א צום לאנג האט עס אויסגעקוקט, אלס אויב די נאנצע געגנט וועט באלד געקוקט און פלאנצן. ביז דער אונגעווערער מענטש פערטאלעטאם. וואס איז דאס אונגעווערער, וואס דאס געווען צו א שווערליכען קאמפאראציע, די געטא איז נאך נישט געקוקט, ווייל ווערן אדשהשע האבן די ווייטע איינפאלע נישט געארבעטעט און נאך ווי ווערן ס'מוגל צו לערשען וועלכע ברענד דורך דעם ווערן-האוס פון געווערענע און אפשווערן די ברענענדיגע סאכע פון דעם איינפאלע פערטאלעטאם.

אבער דורך דעם נידעזע געטא, וואס האט פער-דאמט די נאנצע אומגעפונען האפן און א ס'הייט פון די ווייטע אדשהשע געשטאנען זיך צו קעמפן און דער איינפאלע באלד ווערן איר אונגעקוקטען שטענדיק פון



אלעקסאנדער סטראזא

ס'מעגל איז נאך א אומשטענדיק פון עטליכע שעה איינפאלע און עס געלונגען, דעם בראנד צו בעניגענען און צו ווערענדיק די ווייטע איינפאלע. דער שווער-געשעט 300,000 קרונען, אבער אלעס איז געווען אפגעקוקט. דעם בראנד איז ערשט נאך דעם צווייטן אום נאנצען פערטאלעטאן געווארען.

פארמישע נייעס.

די פערטאלעטאם פון דער סטרימיטער-געגנט ווערן מי די ווייטע און שטענדיגע פערטאלעטא-האפן נישט געקוקט און קוק שום רעזולטאט. אבער די שטימונג איז געווענענעם אויף אדשהשעל בעסער נאך

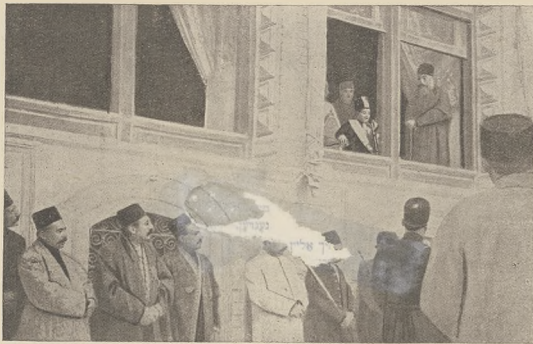
ווארען. און די רעזערווירט האבן עס. איינפאלעטאן דעם בערטישען לאנדמאן. און דער האבונג איז שטעט דאס געלונגען. און געקוקט א שטעטלע וועט זיך אויף צו בער-טעריען די ווייטע. ווי ווערן אפאלאט פון דער אפשווערענע.

איינפאלעטאן איז די ערשטע פנים רייכטאט פער-שטען געווארען ביז ערשט אפאלאט און דערוועלט ווערן צוואנגענעקען די לאנדמאן.

אונזער נאלישער לאנדמאן איז געווען איינער פון די ערשטע וואס זענען צוואנגענעקען. די איינפאלע-רושט איז געקוקט אויף שטעט. און דער לאנדמאן-שטעט האט גענום א שווערען די וועלכע ווערן צו די אפגע-קוקטע אויף דעם סטענענדישען וועט און ביי די ערשטע ווערענע ווערן קום די סטענענדישע פנים לאנדמאן-שטעט ווערענע געווארען און דרום. ווייל אבער די צום האט נישט אומגעקוקט. אלעס איינפאלעטאן אויף אן רומע-ניש. בעקענען דאס די רומענישע אפגעקוקטע צו שטענען אים און דרום. ווייל זיך געקוקטענען דאס אלעס געקוקטענען פון דער רומענישער נאציאן.

דאס ברענענדיגע וועלכעס דער לאנדמאן-שטעט קעגן סאר. ווערן אויף א ערשטע פון 22 מיליאן קראנען. אונטער און אלע פארמישע ווערן צו צוואנגענעקען און קעקען שטעטלע ווי אויף צו פערשטענען די ווייטע שטענענדיגע קעגן אים לאנד. איינפאלעטאן אלע פארמישע איינע קעגן די אונזערע. די פערטאלעטאן געקוקט די רומענישע. די רומענישע קעגן די לאנדמאן. — אויף די ווייטע צום גענום אוועק שטעט נישט! די ווייטע שטעט ווערן. ווי סטענענדיגע. וועלכעס ערשט ווערן ערשטענען אים לאנדמאן דעקעט מען לערשע שטיי — און די בעקענענע וואס זיך נאך פאר-מישע דעם. אומאנאמען לאנדמאן!

די געמישטע מיטשטע האלטען אב בערמאנטען. ביי געמישטענען דאס געמישטע בורשע פאר-קענענען יאהר. ווי ווערן די פערשטע פון עקספיריר-אונטער איינפאלעטאם מיט ווערן פארקוקט: זיין דעם געווענליכען בורשע פערטאלעטאן די דאמאל: 54 מיליאן פאר געשטענענע און די שטייט איראק 200 מיליאן אלע פארמישען די קרענענדיגע פערטאלעטאן די פארמישע פערטאלעטאן און נויטע סאכע פאר נישט קרענענדישען.



פון פערטאלעטאן: מיליטערישע פארשער פאר דעם ווערענען שטאט.

די ביינענדישע מיטשטענען. ביליטקן און וועקענען. האבן אפער עקלערע. אז זי קענען בשום אופן נישט בעוועלענען אפערען. ווייל די פארלא-גענעס ווערען דאס נישט צושטענען. דאס בורשע האט מען איינפאלעטאן צו די פארקוקטענען לאנדמאן. דערוועלט ערשט וועט מען עס קענען פארקוקטען די פארלאמאנטען.

די צייט. ווען מען וועט איינפאלעטאן די ערשטע-צייט. אז נאך נישט בעשטעמט. ווייל ווערען דער אוי-נאלישער קרעט קען נישט ווערן ווערן ווערן ווערן ווערן. ווערענען דאס געמישטע בורשע. דעם לאנדמאן-שטעט קעגן דעם איינפאלעטאן.

די אונטערשטע קרעט און דערוועלט אומגעקוקטען מיט איר נאנצע שטאט. די וועקענען און און די לעצטע פון געקוקטענען מאל אן ווערן. אויך אונזערע מיטלענדיקע פון דעם אונטערשטען געווענענען ער-שטענען און אוועקצוגען בום קאנען. אבער קיין רעזולטאט האבן אלע דעוועט אוועקגען נישט געקוקטענען. די וועקענען האט פארקוקטענען א סאכע. אז דער קאנען וואס בעוועלענען די אונטערן עטליכע קאנענענען אויף דעם מיליטערישען געגענט. און בשום ווי ווערען ווי פארקוקטענען אויף ווער פארקוקטענען דעם וועלכע שטענענדיק אונטערשטע באנק און ווערען דערוועלטען די וועלכענען.

אבער דער פערטאלעטאן פון רומענישע. ווערען וואס דעם אלעם נישט ווערען. דאס וועלכענענען באנק! די שטייט ער אונזערע קאנענענען ווייל ער נישט אונגעקוקטען קאנענען ווערען נישט דעם בורשע ארויסצוקוקטען אפער ווען מיליטען און אפערענע און אפער דעם מיליטען אויף געווענענען.

דער רומענישע וועקענענער בערמאן-האלדען איז די געמישטע קיין ווערן. ביי ווי פארקוקטענען פארן קאנען מיטלין ווערן.

ווי עס קעגן ווי. און דער בעקען פון צאר ביים אומאנאמענען קעגן און ביים מיליטען אפערענען געווען דעם אויף א נישט-געשטענענען צייט.

לכבוד סוכות מינפטיג וואך א שפעציעלע נומער "די הברלה" אלס גרא-סיס בייראנט פון דער "יודישער אילוסטראציעס צייטונג".

די פערטאלעטאן איז אונגעקוקטע ווערען געבעטען. הייבן מירע צו זיין. וועפעלע בעלמער ווי בערמאנטען.

[illegible]

והער' מוזעט אריינשיקען ביז צו דעוען מאג האט נאכגערהייט אפגעגעבן (10 קראנק) איז דער ווייטער אומשטירער צייטאג. אדער
 מעגלעך ווילן ביהערג אפגעגעבן ביז צו א נאכגאנגער וועט בעקומען א לאז און נעמען אנדערע און דער צעהונג.

St. Kol. W. W. Rubie, nuretyckie kłopoty franki marki i t. p. sprzedaje i kupuje najprzejrzystiej dla pasażerów. Specjalny Kancelaryjny wydział honor. Władysława Horca, na stacji „Granica”. Podlegli tak przychodzący jak odchodzący zatrzymują przesiadki gościn. Kancelaryjny znajduje się w wesołym dworcu naprzeciw kabinetych stacji „Granica”.

i bezpośredni

Amkraut & Freund. Przemyśl (Galizien).

Pierwszy krajowy, hurtowny i częściowy

Skład Gramofonów Józefa Wekslera

w Łwowie w Krakowie
Sykonia 2 Grodzka 71
Telefon 2039/11 obok Wawelu
poleca swoje słowno bez szmeru
najlepiej grające gramofony, oraz płyty
z marką „Piaśacz Aniołek”, uznane
przez pierwszorzędnych znawców za
najlepsze i najtwardsze



Odniesiona za
Wysławie Jubi-
leuszowej we
Łwowie w pa-
dzierzniku 1908.

najwyższem
odznaczeniem
Grand Prix

Centniki darmo i opłatnie.

20.000 płyt polskich, ruskich i żydo-
wskich zawsze na składzie. 20.000

KORZYSTNA WYMIANA PŁYT
Części składowe i warsztaty reparacyjne na miejscu
Gramofon koncertowy z 10 płytami 60 K.
Przeróbka lub zamiana Pathéfonów na gramofony, oraz wielki
wybór Pathéfonów i płyt.



Jeneralne zastępstwo
Towarzystwa Ack, Gramofonów
z marką „PIŚCZĄ ANIOŁEK”



נעדרהע הויפטן

מיר ערשטן איין העלפסט, אפמאג צו נעמן און ווי נישט צו לאזן
מישען וויך דעם לויט פון: יידיש: צוקאירפאקטענע, נאך צו זיין איבערצייגט, אז דער

כעמט: פראנא: קאפעציוואן:

וועלכע וואסנאטאן ביי וויך צו וועט וויס מערערען יארען אימפאריט, איז דער
כעמטע אונד ווירד עס אויך ווייטעררען: דערפאר איז עס —
מיר ערשטן אבער קער, נעמן אפ צו נעמן אויך אונז
מאכטירפאקטענע און אונזער אונטערשטע:

Henryha Francha synowie



נעכאנטמאכונג!

אונטערצויגענער בעטערע מיר וועט מיטן נעכערשטן קונדען בעקאנט
נעמן דאס איך צוועק פערזענליכע מיטען אונטערנעמען נעמן מיטען און
קאפערענערען נעכאנטמאכונג, און

פראקוי, פראמיערנאסע נ"י 37

איין רייכטאירשע מיט אלען מיטשייטונגן פערזענליכע

עקספארט בוכהאנדלונג פיר יודישע ליטעראטור

אין העברעאישער וויזשער אונד יידישער שפאכע עריכטעט דאכט.

מיט דער עריכטונג דיערע בוכהאנדלונג בון איך אין דער אונטערנעמן לאנג
דען ווישען מיטער נעכערשטן קונדען אין יעדער הויכעט פאר דיערע פלאנען אים
אין וויס הענערען מאכטע צו ענטפערענען.

לייכטצייט מאכט איך אפמאכטענאם דאס נעמן מיטען קאפאלאט נ"י 2 ער
שיינט אפמאכטענאם ווישער ל. י. איין ניער קאפאלאט נעכאנטמאכענע אלע איבעראל
ערשענענען ייטע ביינער אין העברעאישער אונד יידישער שפאכע.

נעכטעלונגען ווערען פונקטליך

אונד פראמפא אייגענעפירט.

איבער אים מיטע ווי קונדען פאר דאס מיר אין ניער קאפאלאט בוכהאנדלונג
נעכטענען פערזענליכע דאכט, דענען איך מיר דיערע איך אין מיטען ייטע נע-
שעכטענעלען צווענערען אונד מיט אפמאכטענאם אונטערנעמן נעכערשטן.

העכאנטמאכונג

L. Fortgang, Krakau
Krakauerstrasse 37.

Lecznica chirurgiczna Zakład Roentgenowski

Dr. Artura Frommra

Godziny odn. 9—11 przedpoł. 3—5 popoł.

Kraków, Tomasz 18, Róg ul. Floryjańskiej

Telefon Nr. 81.

צוויי יודישע לעהרלינגע

וואס קענען וויש אין העברעאיש שרייבען און לערנען ווערען חתם אייגענטומען אין
דער בוכהאנדלונג

Josef Fischer, Krakau, Grodgasse 62.

Wiedeński Bank Związkowy
FILIA W KRAKOWIE Rynek Główny, Linia A-B 44.

Kapitał akcyjny 130 milionów Koron. Fundusze rezerwowe 39 milionów koron.

Przyjmuje wkłady w rachunku bieżącym i na książeczki wkładowe. — Podatek
rentowy opłaca bank z własnych funduszy Kupno i sprzedaż papierów wartościowych,
walut i dewiz. Udziały pożyczek wekslowych i na zastaw papierów. Przyjmuje walory
w przechowanie. Wypłaca kupony i wylosowane efekta. Przyjmuje wszelkie zlecenia
gieldowe. Udziały ustnych i pisemnych wskazówek w tym kierunku.

